

Wildlife Rabies Vaccination: Republic of Moldova Experience

**Workshop for the National Focal Points of Wildlife for
Europe and Central Asia
25-26 June 2025, Tbilisi, Georgia**

Rabies

The main measures against rabies in Republic of Moldova

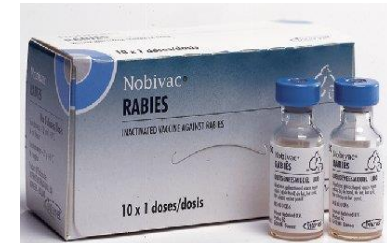
Parenteral vaccination of farm animals and pets.

- ➡ Immunization of carnivores in whole country
- ➡ Farm animals – in case of outbreak

379 592 of animals have been vaccinated against rabies in 2023

224 622 of animals have been vaccinated against rabies in 2024

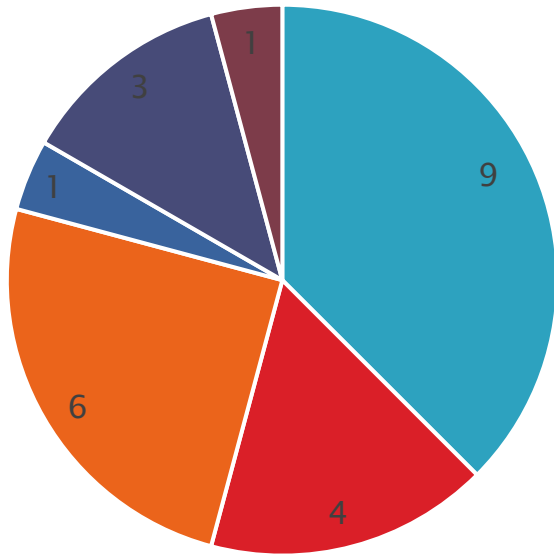
Rabies epidemiological situation 2016 – 2022 with a focus on regions at the borders

Total cases

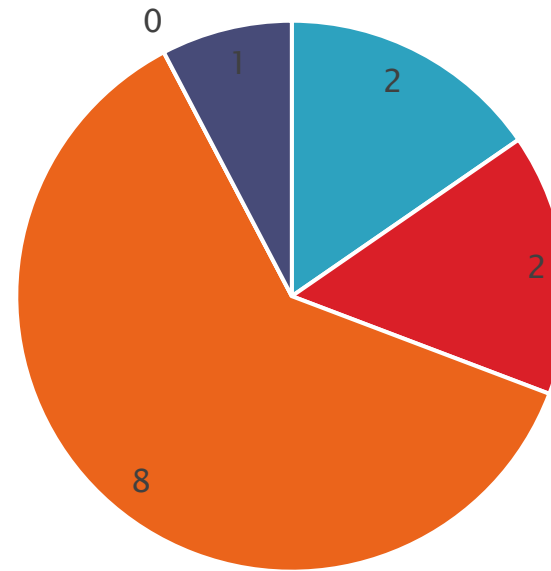
Rabies cases in Republic of Moldova by animal species

2023

■ Dogs ■ Cats ■ Bovines ■ Sheep ■ Foxes ■ Martens

2024

■ Dogs ■ Cats ■ Bovines ■ Sheep ■ Foxes

Measures provided by NFSA:

- **Epidemiological monitoring: epidemiological examination; timely detection of outbreaks ; analysis of the epidemiological situation**
 - **Laboratory research – provides in case of rabies suspicion and confirmation using methods according international standards**
 - **Control of the vaccine quality - control of all series of oral and parenteral immunization vaccines used in Republic of Moldova, in accordance with the recommendations of the WOA and WHO**
 - **Awareness company: (leaflets, posters, tv, internet, meetings and seminars, etc.)**
-

Ziua Mondială de combatere Rabiei „Depășirea limitelor rabiei”

Rabia poate evolua către deces odată ce apar simptomele

La nivel mondial:

- un deces la fiecare 9 minute
- peste 59000 de decese anual

4 din 10 decese

sunt înregistrate la copii

99 %

dintre cazurile întâlnite la om apar după mușcăturile de câine

World Health Organization

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
AL REPUBLICII MOLDOVA

ANSP

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU SĂNĂTATE PUBLICĂ

28 septembrie 2024

Cine sunt amenințați de această boală?

În condițiile Republicii Moldova s-au îmbolnăvit de rabie persoanele care au încercat să prindă așa animale sălbatice ca vulpea, dihorul, jderul, de asemenea persoanele agresate în diferite împrejurări de câini, pisici și care, ulterior nu au întreprins măsuri de prevenire a bolii, fie din necunoașterea acestora, fie din neglijență față de sănătatea sa.

Dacă animalul a fost mușcat:

- ❑ Atingeți animalul cu grijă deoarece, fiind rănit, poate să muște și se recomandă a fi protejate mâinile cu mănuși;
- ❑ trebuie chemat medicul veterinar sau autoritățile sanitar-veterinare locale.
- ❑ animalul dumneavoastră trebuie să fie supus vaccinării sau revaccinării antirabice imediate după ce a fost expus unui animal turbat sau care ar putea fi bolnav de rabie.

Ce este Rabia?

Rabia (turbarea) este o boală larg răspândită de origine virală, cu transmitere de la animale la om,. Rabia provine de la animalele carnivore sălbatice și domestice și se transmite la om prin intermediul mușcăturilor, zgârieturilor provocate de animale bolnave.

Cum să te protejezi de rabie?

Un element esențial în prevenirea îmbolnăvirilor de rabie îl constituie respectarea unor măsuri simple, însă eficace în cazul traumelor provocate de animale, și anume:

- ❑ spălarea abundentă a rănii cu apă curgătoare și săpun, prelucrarea marginilor rănii cu tinctură de iod. Prin efectuarea acestor proceduri se asigură înlăturarea masivă a virusului rabic din rană;
- ❑ adresarea imediată după asistență medicală pentru a primi, la necesitate, tratamentul specific - vaccinul antirabie;

- ❑ animalele de companie trebuie vaccinate antirabice;
- ❑ animalele domestice nu trebuie lăsate să hoinărească liber și trebuie supravegheate;
- ❑ să nu lași expuse în exterior resturi menajere, deoarece acestea pot atrage animale sălbatice sau fără stăpân;
- ❑ un animal sălbatic trebuie observat de la distanță și nu trebuie să ne apropiem de el
- ❑ în situația în care este observat un animal care se comportă neobișnuit, cazul trebuie raportat medicului veterinar, poliției sau primăriei locale.

În Republica Moldova, serviciile de vaccinare curativ-profilactice contra rabiei a persoanelor agresate de animale sunt gratuite

Rețineți!

Tratamentul cu preparate antirabice la timp
Poate salva viața

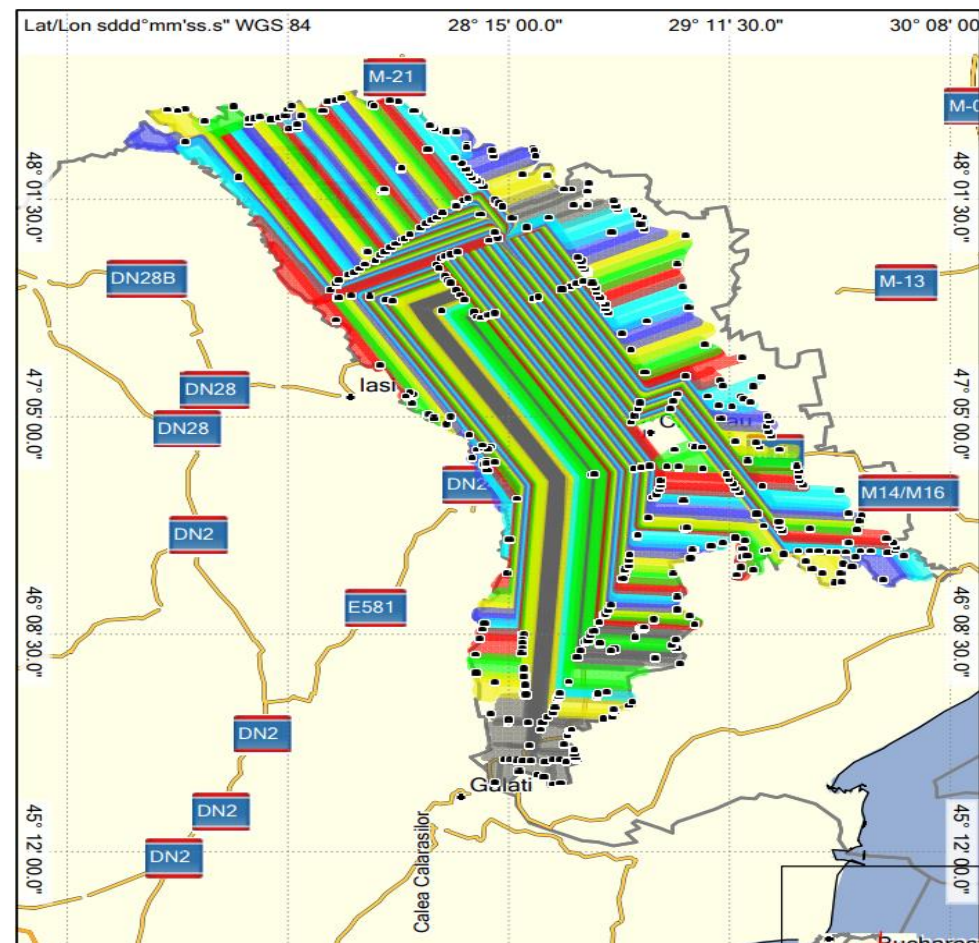
Oral vaccination strategy of wild carnivores in Republic of Moldova

Timing for oral vaccination in Republic of Moldova

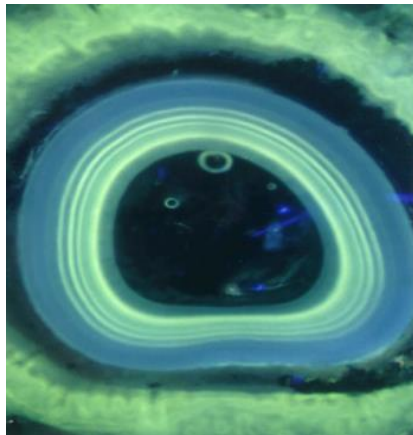
- ▶ Biannual ORV distribution, in spring and in autumn.
- ▶ **Spring campaigns :**
 - In March/April, only adult foxes consume the baits
 - May/June preferable, to target cubs (2/3 of the population) as well as adult foxes
- ▶ **Autumn campaigns :** September/October
- ▶ **Climatic conditions. Avoid vaccination:**
 - At temperatures below 0°C, liquid vaccine frozen
 - At temperatures higher than the melting point of the bait (around 30°C, melting of bait casing, hence decrease of vaccine titre)

Wildlife oral vaccination

Monitoring of vaccination effectiveness

- Monitoring of the vaccine consumption
- Mandible examination of foxes on the presence of tetracycline
- Testing of blood serum of foxes on the presence of virus neutralizing antibodies
- Epizootic surveillance over the vaccination zone

Awareness campaign

**Program strategic privind supravegherea,
controlul și eradicarea rabiei la vulpi în Republica Moldova**

Program sprijinit de România și cofinanțat de Uniunea Europeană

!!! ZONĂ DE VACCINARE ÎMPOTRIVA RABIEI !!!

MOMEALA VACCINALĂ ESTE DESTINATĂ ANIMALELOR SĂLBATICE

Turbarea este o boală infecțioasă comună omului și animalelor. Odată ce apar semnele clinice ale bolii, sfârșitul este întotdeauna fatal.

**Momeală vaccinală
antirabică
destinată vulpilor**

**Program
de vaccinare
antirabică
a vulpilor**

Program sprijinit de România și
cofinanțat de Uniunea Europeană

Program de vaccinare antirabică a vulpilor

Vaccinarea vulpilor împotriva rabiei în (raionul) _____ cu ajutorul avioanelor va începe din data de _____ până în _____, iar distribuția manuală a momelelor vaccinale va începe din data de _____ până în _____, în următoarele localități:

**Date de contact ale
persoanelor responsabile
de distribuția aeriană și
manuală a momelelor**

**Date de contact ale
instituțiilor implicate:**

**Date de contact ale
vânătorilor/pădurarilor/
lucrătorilor silvici
implicați:**

Ce este rabia?
Rabia este o boală produsă de un virus care atacă sistemul nervos. Virusul este inoculat oamenilor și animalelor prin mușcătura animalelor infectate.
În cazuri izolate, rabia poate fi transmisă la animale sau om prin contaminarea rănilor

**Ce este programul de
vaccinare antirabică
orală?**
Este un program inovator prin care se folosesc vaccinuri antirabice orale pentru combaterea rabiei la vulpi și alte animale sălbatice.
Vaccinarea va elimina sau va reduce în mare măsură difuzarea bolii atât între

**Cum trebuie să
procedăm
dacă găsim o momeală
în apropierea casei?**
Dacă găsiți o momeală intactă, într-o zonă unde nu sunt copii sau animale de companie, lăsați momeala în acel loc.
Dacă găsiți momeala într-o zonă în care sunt copii sau animale de companie,

Challenges and Future Plans

► **Challenges:**

- ✓ Low level of financing of antiepidemic measures
- ✓ Long term procedures for internal approval of tenders
- ✓ Ensuring the effectiveness and uptake of the vaccine.
- ✓ Continuous improvement of monitoring and surveillance systems.

► **Future Plans:**

- ✓ Continuation of vaccination programs.
- ✓ Strengthening cross-border cooperation with neighboring countries.

Thank you!